

01.01.2018, 09:00

Tõnis Mölder: tänasest 40 euron tõusnud hambaravihüvitis inimeste suuprobleeme ei lahenda

Tõnis Mölder

Tallinna abilinnapea (Keskerakond)

Foto: Vallo Kruuser

1. jaanuarist tõusis täiskasvanute [hambaravihüvitis](#) 30 eurolt 40 euron. See on positiivne samm, kuid olulist muutust inimeste elukvaliteedis kaasa ei too – suur osa kliinikutest ei liitu haigekassa lepinguga. Ka Tallinnas napib lepingu sõlminud hambakliinikuid.

Täiskasvanud saavad hambaravihüvitist alates 1. juulist 2017, kuid seda saab kasutada ainult haigekassaga lepingu sõlminud hambaarstide juures. Seejuures peab patsient tasuma ise kuni 50% teenuse hinnast.

Hüvitis kehtib ainult esmavajalikele hambaraviteenustele, milleks on diagnostika (sh röntgenülesvõtted), ravimi asetamine ja ajutise täidise paigaldamine, hamba eemaldamine, püsiva täidise paigaldamine, mädakolde avamine ja ravimine, juureravi, tuimestus, diagnostika ning igemealuse hambakivi eemaldamine kirurgiliselt.

Rasedatele ja alla üheaastaste laste emadele, vanadus- ja töövõimetus pensionäridele, osalise või puuduva töövõimega isikutele ning üle 63-aastastele eakatele hüvitatakse kuni 85 eurot ühes kalendriaastas, seejuures tasub patsient ise 15% teenuse hinnast.

Uuest aastast lisanduvad suurema hüvitise saajate hulka ka mõningate keerukamate haigustega inimesed, kellele [hambaravi](#) on väga vajalik, näiteks diabeeti põdevad inimesed. Seni kehtinud hüvitised, mis on juba ära kasutatud, arvestatakse uue hüvitise kasutamisel 85 eurost maha.

Suuremate hüvitiste loetellu lisatakse uuest aastast ka hambaproteesiteenuste mitterahalise hüvitise piirmäär 260 eurot kolme aasta kohta. See muudatus on seotud sellega, et nüüd muutub senine rahaline proteesihüvitis mitterahaliseks. Hüvitise pakkumisel lähtuvad hambaarstid oma hinnakirjast ning alates jaanuarist saab seda hüvitist samuti haigekassa lepingupartnerite juures.

Praeguseks on näha, et teenuse soovijate hulk on suur, kuid kliinikuid, kellel oleks haigekassaga lepinguid, ei ole piisavalt.

Leian, et proteesihüvitise muudatuse üle on põhjust rõõmustada, sest tegemist on hea kompromissiga – kõige enam võidavad sellest lahendusest patsiendid. Suureneb nii hüvitise paindlikkus kui ka kättesaadavus. Sama meelt on Hambaarstide Liit, kelle hinnangul säilitavad kliinikud vabaduse ise oma proteesiteenust arendada ja turukonkurentsist püsida.

Raha on vähe ning sellega kvaliteetset ravi ei taga

Probleemid seisnevad aga selles, et täiskasvanud, kes soovivad kasutada hambaravihüvitist, peavad seda kasutama haigekassaga täiskasvanute hambaraviteenuste lepingu sõlminud raviasutustes või hambaarstide juures, kes osutavad teenust haigekassa poolt koostatud riikliku hinnakirja alusel. See hinnakiri tundub turuhindasid ja reaalselt kulu arvestades olevat täiesti ebareaalne.

Tõsi, 2018. aastast teeb haigekassa hinnakirjas muudatusi ning uuendatakse ka piirhindu, kuid hambaarstide sõnul lõhub see siiski meie hästitoimivat eriarstiabi valdkonda. Ükski kliinik ega arst ei saa teha tööd, kui peab sellele peale maksma. Üht või teistpidi võetakse see raha ikka hiljem patsiendilt tagasi.

Lisaks saame paraku meedia vahendusel lugeda, kuidas mõned hambaravikliinikud on juba sõlmitud lepinguid lõpetamas. Ka Tallinna linna suurimad hambaraviasutused on taolist sammu kaalumas. Kannatajateks jääksid Tallinna ja selle ümbruse patsiendid. Suurematest Tallinna kliinikutest on täiskasvanute hambaravileping ainult Tallinna Hambapolikliinikul ja Lääne-Tallinna Keskhaigla hambaravil.

Praeguseks on näha, et teenuse soovijate hulk on suur, kuid kliinikuid, kellel oleks haigekassaga lepinguid, ei ole piisavalt. Halvim näide on Viljandimaa, kus ei ole leitud pikka aega ühtegi eraasutust, kes sooviks haigekassaga lepingut sõlmida. Riik kasutas jõudu ja sundis lepingut sõlmima riigiosalusega Viljandi haigla.

Lepingu sõlminud kliinikutel ei jätku võimsust, et kõikidele kiirelt arsti vastuvõtuaegasid pakkuda. Probleemiks on ka see, et inimesed ei suuda orienteeruda hüvitise maksmise keerukates tingimustes. Arstide päevane töökoormus on suurenenud ning pinged samuti, sest patsientide ootused ja haigekassa süsteem ei ole omavahel tasakaalus.

See, et varasemalt töötanud süsteem, kus inimene sai oma rahalist hüvitist kasutada temale meelepärase arsti juures, asendati täiskasvanute hambaravi mitterahalise hüvitamisega, tõi kaasa palju segadust kõikidele osapooltele.

Inimestel on aga kindlasti hüvitisele loomulik ja õigustatud ootus. Vajadusel peab haigekassa muutma süsteemi paindlikumaks ja korrigeerima hinnakirja. Hüvitise eesmärk on ju, et eestlaste hambad oleksid tervemad ja inimesed saaksid parimat erialaarstide teenust.